

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne dni in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod«
večja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Komunistični „rdeči dan“ poteka mirno

Glede na obsežne varnostne ukrepe v vseh večjih centrih je minula noč in današnji dopoldan v Evropi popolnoma mirno — V Jugoslaviji sploh ni bilo nikakih izgrede — V Berlinu in na Dunaju pričakujejo zvečer komunistična izzivanja

Beograd, 1. avgusta. Po nalogu iz Moskve so priredili danes komunisti po vsem svetu tkzv. »Rdeči dan«, ki naj bi bil posvečen propagandi komunizma. Glavni namen te prireditve pa je v tem, da komunisti povsod izzovejo nered, nemire in demonstracije, ki naj bi vzbudile nezadovoljstvo med ljudstvom ter tako ustvarile ugodnejši teren za širjenje komunističnih idej. Moskva je že več mesecev zalagala vse evropske komunistične centre z ogromnimi denarnimi sredstvi ter po svojih izšolanih agitatorjih pripravila celo vrsto terorističnih akcij. Povsem naravno je, da so tudi oblasti v vseh državah bile budno na straži ter so s primernimi ukrepi preprečile komunistične nakane. Po vesteh, ki so prispele do poldneva, ni prišlo v Evropi nikjer do kakih resnejših izgrede. Največji nemiri so se napovedovali v Berlinu in na Dunaju, vendar pa so tamonjske oblasti zabranile vse komunistične prireditve in s pojačanimi policijskimi stražami in vojaštvom onemogočile nemire. Noč je potekla povsod mirno. Možno je, da pride tekom popoldneva v raznih evropskih centrih povodov zborovanj in nameranih obhodov do kakih spopadov in izgrede.

V Jugoslaviji so državne oblasti z energičnim nastopom pravočasno preprečile vse komunistične nakane in tekom zadnjih dni zapre vse glavne voditelje, tako da doslej ni bilo nikakih izgrede in tudi danes ni pričakovati demonstracij. V vseh podjetjih se delo vrši normalno in delavstvo ni nasledlo plačanim moskovskim hujšakcem.

Tudi v Ljubljani smo se šli komuniste

Ljubljana, 1. avgusta. V Ljubljani v splošnem ni čuti komunističnega rovanja, dasi je znano, da se tudi tukajšnji komunisti tajno živahno gibljejo in razvijajo žilavo agitacijo. V proslavo »Rdečega dne« so se omejili le na poskus razširjenja komunističnih letakov in brošur, ki so jih dobili iz inozemstva, vendar pa tudi pri tem niso imeli sreče, ker jim je policija vedno za petami. V mestu je bilo vso noč mirno. Glede vesti, da pripravljajo komunisti napad na zapore sodišča, kjer so zaprti komunisti, je policija sodišče strogo stražila. Baje je nekdo vrzel na dvorišče jetnišnice tkzv. žabico.

Po Trnovem pa je policija lovila nekega komunističnega agitatorja, ki je nesel domnevno večji paket komunističnih letakov. Osumljenec se je policijskemu stražniku postavil po robu. Ko je stražnik hotel uporabiti orožje, mu je samokres odpovedal, nakar ga je osumljenec podrl na tla in zbežal. Pozneje ga je izsledil drugi stražnik, katerega pa je komunist podrl na tla. V ruvanju ga je stražnik udaril s samokresom po glavi, nakar je komunist zbežal. Zjutraj so ga izsledili in aretirali. Sicer pa je imela policija, ki je bila vso noč v strogi pripravljenosti, mir.

Dunaj, 1. avgusta. Obsežne pri-

prave policije, ki je tekom zadnjih dni dobila ojačenja iz province in ki je danes zastražila vsa javna poslopja ter zasedla vsa važnejša križišča, so onemogočile nemire, ki so jih pripravljali za danes komunisti. Kljub prepovedi so komunisti agitirali, naj bi delavstvo šlo na ulice, vendar pa se je temu pozivu odzvalo le malo število. Posamezne manjše skupine so skušale tu pa tam vprijeti demonstracije, a jih je policija takoj razgnala. Dopoldan je minil brez omembe vrednih dogodkov. Tudi za popoldne ni pričakovati kakih izgrede. Možno pa je, da bodo skušali komunisti ob nastopu noči vznemirjati policijo in prebivalstvo.

Berlin, 1. avgusta. Razen manjših spopadov med socialisti in komunisti, ki pa jih je policija, ojačena z vojaštvom okoliških garnizij, kmalu razgnala, tekom dopoldneva ni bilo večjih izgrede, dasi so komunisti napovedovali, da bo prišlo do krvoprelitja. Tekom noči je policija aretirala še okrog 200 komunističnih agitatorjev, ki so delili letake s pozivom na udeležbo pri današnjih nameranih demonstracijah, ki bi se naj vršile kljub policijski prepovedi. Po ulicah patrolirajo močni oddelki policije na konjih in v oklopnih avtomobilih. Verjetno pa je, da bo proti večeru prišlo do resnejših dogodkov, ker razvijajo komunisti zlasti v industrijskih delih mesta žilavo agitacijo. Vsi komunistični listi so bili

danes zaplenjeni.

Pariz, 1. avgusta. Odločni ukrepi vlade in oblasti proti nameranim komunističnim nemirum so se popolnoma obnesli. Tekom noči je policija aretirala še okrog 40 komunističnih agitatorjev ter jih izgnala iz mesta. Dasi so v posameznih podjetjih skušali komunisti izvajati sabotažo, vendar pa niso ničesar dosegli. Tako minula noč, kakor današnji dopoldan sta minula docela mirno in brez vsakršnih izgrede. Komunistično glasilo »Humanite« je policija v obeh izdajah zaplenila.

Budimpešta, 1. avgusta. Za današnjo proslavo »Rdečega dneva« so se pričakovale demonstracije zlasti glede na desetletnico padca madžarske sovjetske vlade. Policija, ki je menila, da je z izsleditvijo komunistične organizacije Mihaela Haja pred dnevi odstranila vsako nevarnost izgrede, je odkrila, da so zadnje dni vnovi razširjali komunistične letake, zlasti med tovarniškimi delavci, vojnimi invalidi in brezposelnimi. Letaki so pozivali komunistične pristaje, naj se kljub policijski prepovedi in pričakovanemu prelivanju krvi udeležijo povesnih demonstracij. Letaki so bili bržkone natiskani v inozemstvu ter vtihotapljeni na Madžarsko. Policija je ukrenila vse potrebno, da bi preprečila morebitne izgrede in je vse njeno moštvo od snodi v strogi pripravljenosti. Noč je bila mirna in tudi dopoldne ni prišlo do kaljenja miru.

„Zeppelin“ na potu okrog sveta

Davi ob 3.30 je zrakoplov „Zepelin“ startal k svojemu tretjemu preokooceanskemu poletu — Iz Amerike bo krenil na Japonsko od tam se bo vrnil preko Amerike nazaj v Evropo

Friedrichshafen, 1. avgusta. Zrakoplov »Groß Zeppelin« je davi ob 3.30 startal k poletu v Ameriko. Start se je izvršil gladko in je zrakoplov naglo izginil v daljavi. Zaradi zgodnje ure je prisostvovalo odhodu zračnega orjaka razmeroma malo ljudi, samo okrog 300 oseb.

Proga, po kateri bo letel »Zeppelin«, še ni definitivno določena, ker se bo ravnal po vremenskih prilikah. Zaenkrat je vzel kurs proti Španiji, od koder bo krenil v smeri proti Azorski motokom. Prvi del poleta se bo vršil preko Oceana v Zedinjene države, kjer se bo »Zeppelin« ustavil v Lakehurstu. 17. avgusta bo nadaljeval polet do Los Angelesa, nato pa bo krenil preko Tihega oceana v Tokio, kamor bi moral po programu dospeti 26. avgusta. V Tokiju se bo mudil samo tri dni in bo 29. avgusta startal za polet nazaj preko Tihega oceana v Lakehurst, od tam pa bo krenil čez Atlantski ocean nazaj v Evropo.

Po temeljitnem popravilu in izboljšanju zrakoplova po zadnjem ponesrečenem poletu upa tokrat dr. Eckener, da bo imel več sreče ter da bo mogel absolvirati okrog 42.000 km dolgo pot brez težav in ovir.

Friedrichshafen, 1. avgusta. Že snodi so bile izvršene vse priprave za današnji start »Zeppelina« k tretjemu preokooceanskemu poletu. Tovor znaša okrog 2000 kg in obstoja iz raznih pošilk, med katerimi je tudi neka Rubensova slika in kip nemškega preokooceanskega letalca Hühnefelda. Razen tega je »Zeppelin« naložil okrog 400 kg pošte. Poleg 41 mož posadke je na krovu 19 potnikov, med njimi dve ženski, nadalje gorila »Suzi«, en šimpanz, 600 kanarčkov in 4 golob-pismonoša.

Ob 3. zjutraj so začeli prazniti obtežilne vreče, na kar so spravili zrakoplov iz lope in ga vravnotežili. Ob 3.25 je zadonela komanda: »Posadka na krov!«, na kar so se vkrcali tudi prijavljeni potniki, med katerimi je največ novinarjev. Nek Američan, ki si je tudi rezerviral in plačal mesto za polet v Ameriko, pa je start zamudil in je prihitel na letališče šele, ko je bil zrakoplov že visoko v zraku. Ob 3.11 se je kot zadnji vkrcal dr. Eckener, ki je nato še pregledal vse naprave, kon-

troliral posadko in potnike ter osebno zaprl izhodna vrata, na kar je točno ob 3.29 izdal povelje: »Dvig!« Med viharimi ovacijami sicer maloštevilnega občinstva se je zrakoplov naglo dvigal in nato krenil s polno paro v jugozapadno smer. V 20. minutah je izginil na obzorju.

Basel, 1. avgusta. Ob 6.05 je »Groß Zeppelin« v spremstvu dveh letal letel z veliko brzino visoko nad mestom v jugozapadni smeri.

Boj za zapuščino zadnjega ruskega carja

Za 100 milijonsko dedščino se potegujeta poleg dedičev tudi sovjetska in ameriška vlada

New York, 1. avgusta. V prihodnjih dneh se bo pričel proces za izročitev premoženja, ki ga je zapustil car Nikolaj II. v Ameriki. Za to premoženje, ki znaša 100 milijonov dolarjev, se potegujejo sovjetska vlada, preostali članj carske rodbine in končno ga. Čajkovska, ki se izdaja za veliko knežinjo Anastazijo, najmlajšo hčerko

zadnjega carja. Odvetnik, ki zastopa sovjetsko vlado, je izjavil, da bo dokazal, da ima samo sovjetska vlada pravico do tega premoženja. Kakor pa poroča »Chicago Tribune«, bo zahtevala ameriška vlada carsko premoženje zase, češ, da si je Kerenskijska vlada izposodila v Ameriki 187 milijonov dolarjev, ki jih nikdar ni vrnila.

Sven Hednova raziskavanja Azije

Sloviti raziskovalec Sven Hedin, ki se mudi začasno v Nemčiji, namerava ostati s svojo ekspedicijo še dve leti v notranji Aziji. — Izdal bi lastne poštne znamke.

Hamburg, 1. avgusta. Raziskovalec Azije Sven Hedin, ki je dospel semkaj s parnikom »Albert Ballin«, je izjavil, da se nahaja na poti v Azijo k svoji ekspediciji, ki je ostala v Konzsu-Shevtanu. Nekaj dni bo ostal v Berlinu, nekaj tednov v Stockholmu, nakar se bo vrnil v Azijo. Izjavil je tudi, da je njegova ekspedicija prejela od nankinške vlade dovoljenje za izdajo lastnih pisemskih znamk. Te znamke bodo imele mednarodno veljavo. Izdane bodo v štirih ali petih vrednostih in barvah in

sicer za skupno 2500 zlatih dolarjev. Sven Hedin pričakuje mnogo uspeha od svoje znanstvene ekspedicije, v kateri je 42 znanstvenikov in ki se mudi že dve leti v Aziji. Ekspedicija, v kateri sodelujejo nemški, švedski, ruski in drugi znanstveniki, bo ostala v Aziji še dve leti. Doselej je ustanovila že sedem meteoroloških postaj v centralni Aziji.

Berlin, 1. avgusta. Državni predsednik Hindenburg je sprejel v avdijenci švedskega raziskovalca Svena Hedina.

Preiskava o vojaški zaroti v Rumuniji

Vojaško sodišče je obtožilo zaradi nameravane prevratne akcije 42 oseb, med njimi 9 oficirjev.

Bukarešta, 1. avgusta. Preiskava o zaletu vojaške zarote je končana. Vojaško sodišče drugega armadnega zbora predlaga obtožbo proti 42 osebam, češ, da so pripravljali za noč 4. julija napad na najvažnejša državna poslopja ter odstranitev sedanjega vlade. Rezervni polkovnik Avgust Stoica, podpolkovnik Blezu in Constescu ter major Monolescu bodo obtoženi kot povzročitelji zarote, podporočnika Va-

silescu in Georgescu, inženjerja letalskega arzenala Stoica in Corvino, podporočnik lovškega polka Hanulescu ter 32 podčastnikov, uradnikov in delavcev pa zaradi udeležbe pri zaroti. Zarotniki so bili organizirani po fašističnem zgledu ter so nosili črne srajce in posebne znake. Razprava pred vojaškim sodiščem drugega armadnega zbora se bo pričela 2. septembra.

Čudne „črne maše“ poljskega sleparja

Izropal je grobnice, da je z ukradenimi predmeti »zdravil« bolnike, seveda za masten honorar

Varšava, 1. avgusta. V Bidgošcu so bili v zadnjem času na raznih pokopališčih izropani grobovi. V preiskavi je prišla policija na sled čudnim zlorabam nekega 90-letnega možkega, po imenu Door-a, ki je v svojem stanovanju pritrjel vsako noč tako zvane »črne maše«. Za vstopnino so mogli pri njem predvsem bolniki, pa tudi radovedneži prisostvovati nenavadnim

obredom, s pomočjo katerih se je moglo dobiti zdravje in dolgo življenje. Pri hišni preiskavi so našli v stanovanju Door-a izkopane krste, mrtvaške lobanje, molitvenike, križe, vence, žalne trakove in slične predmete, vse ukradeno na pokopališčih. Door je izginil, ker je bil pravočasno opozorjen na preiskavo.

Sestanek med Mussolinijem in Venizelosom

Rim, 1. avgusta. Grški predsednik vlade Venizelos, ki se nahaja na poti po Evropi in ki bo obiskal prestolnice zapadnih veselij, je imel danes dolg sestanek s predsednikom italijanske vlade Mussolinijem. Na sestanku sta oba državnika razpravljala o vprašanjih, ki zanimajo obe državi.

Velike sleparije v Parizu

Pariz, 1. avgusta. Policija je v terek aretirala bankirja Pottierja, ki je slično kakor Martha Hanau, predsednica podjetja »Gazette du Franc«, ustanovil celo vrsto fiktivnih podjetij z raznimi privlačnimi naslovi, kakor »Credit Foncier Continental«, »Continental Holding«, »Evropsko zvezno banko« in končno zemljiško kreditno banko Linberg - Plage ter z njimi osleparil mnogo ljudi za 50 do 60 milijonov frankov.

Stresemann zastopa kancelarja

Berlin, 1. avgusta. Zunanji minister dr. Stresemann je prevzel zaradi obolelosti dr. Müllerja začasno vodstvo poslov državnega kancelarja.

Poincare bo danes operiran

Pariz, 1. avgusta. Bivšega min. predsednika Poincareja so prepeljali v neko privatno kliniko, kjer bo danes operiran.

Rusko-kitajska pogajanja

Šanghaj, 1. avgusta. Včeraj so se tu prvič sestali zastopniki Rusije in Kitajske k pogajanjem za odstranitev vojne nevarnosti.

Guverner Rima v Berlinu

Berlin, 1. avgusta. Jutri dospe v Berlin guverner Rima, ki bo na odredbo Mussolinija proučil poleg prometnih razmer v Berlinu tudi socialne.

Amerika bo znižala carine

Washington, 1. avgusta. Kolikor se doznava o tajni seji senatorjev, ki se pečajo z revizijo tarifne novele, bodo zmanjšane tarifne postavke za les, porcelan, opako in cement. Pri avtomobilih bodo črtane sedanje recipročne določbe ter se bo pobirala zanje samo 25-odstotna carina od vrednosti tudi v primeru, ako bi se v inozemstvu ameriški avtomobili carinili višje.

»Bremen« se vrača

Bremen, 1. avgusta. Lloydov parnik »Bremen« je dospel snodi v Plymouth, kjer mu je bil prirejen svečan sprejem. Za pot iz New Yorka je rabil 4 dni in 13 in pol ure, čemer je dosegel nov rekord. Prihod parnika v bremensko pristanišče se pričakuje za jutri zjutraj med 5. in 6. uro. V Bremenu se pripravljajo za sprejem velike svečanosti.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 22.84, Berlin 13.5575 do 13.5875 (13.5725), Bruselj 7.9189, Budimpešta 9.937, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0113—8.0413 (8.0263), London 275.97—276.77 (276.37), New York 56.735 do 56.935 (56.835), Praga 168.23—169.03 (168.63), Milan 296.75—298.75 (297.75).

Elekti: Celjska 170 d., Ljublj. kreditna 123 d., Prašteditona 850 d., Kreditni 170 d., Vevče 130 d., Ruše 275—285, Stavbna 50 d., Sešir 105 d.

ZAGREBSKA BORZA

Devize: London 275.97—276.77, New York 56.725—56.925, Pariz 221.21—224.21, Milan 296.74—298.747, Curih 1094.5 do 1097.5, Amsterdam 22.84 bl., Berlin 13.5375

INOZEMSKJE BORZE

Curih. London 25.22, New York 519.65, Pariz 20.3675, Milan 27.18, Madrid 76.00, Berlin 133.94, Dunaj 73.28, Beograd 9.128, Praga 15.38, Bukarešta 3.0925, Budimpešta 90.65, Solija 2.35, Varšava 19.25.

